

UITYAM SHEKSPERNING "GAMLET" TRAGEDIYASI TAHLILI

Samarqand davlat pedagogika instituti 2-bosqich talabasi

Choriyeva Gulsanam Farhodovna

Dotsent: Usarova Laylo Ibragimovna

Annotatsiya: *Ushbu maqolada ingliz adabiyotining buyuk namoyandasi Uilyam Shekspirning mashhur “Gamlet” tragediyasi tahlil qilinadi. Asarda inson ruhiyati, vijdon, adolat va hayot ma’nosi kabi falsafiy masalalar yoritilgan. Maqolada Gamlet obrazining ichki kechinmalari, uning tafakkuridagi ziddiyatlar hamda asarda ezgulik va yovuzlikning kurashi tahliliy yondashuv asosida ko‘rib chiqiladi. Shuningdek, Shekspirning dramaturgiya san’atiga qo‘shgan hissasi va “Gamlet” asarining bugungi kun uchun dolzarbligi ham yoritilgan. Tadqiqot natijasida “Gamlet” obrazi insoniyat tafakkurining abadiy ramziga aylangani ilmiy va badiiy jihatdan asoslab beriladi.*

Kalit so‘zlar: *Shekspir, Gamlet, tragediya, inson ruhiyati, adolat, vijdon, falsafiy tafakkur.*

АНАЛИЗ ТРАГЕДИИ «ГАМЛЕТ» УИЛЬЯМА ШЕКСПИРА.

Чориева Гульсанам Фарход кызы, студентка 2 курса Самаркандского государственного педагогического института

Доцент: Усарова Лайло Ибрагимовна

В данной статье анализируется знаменитая трагедия «Гамлет» великого представителя английской литературы Уильяма Шекспира. В работе затрагиваются такие философские вопросы, как человеческая психика, совесть, справедливость и смысл жизни. В статье с аналитической точки зрения исследуются внутренние переживания героя Гамлета, противоречия его мышления, борьба добра и зла в произведении. Также рассматривается вклад Шекспира в драматургическое искусство и актуальность произведения «Гамлет» для современности. В результате

исследования научно и художественно обосновано, что образ Гамлета стал вечным символом человеческой мысли.

Ключевые слова: Шекспир, Гамлет, трагедия, человеческая психика, справедливость, совесть, философская мысль.

ANALYSIS OF THE TRAGEDY "HAMLET" BY WILLIAM SHAKESPEARE.

Samarkand State Pedagogical Institute, 2nd - year student. Choriyeva

Gulsanam Farhodovna

Associate Professor: *Usarova Laylo Ibragimovna*

This article analyzes the famous tragedy "Hamlet" by the great representative of English literature, William Shakespeare. The work covers such philosophical issues as the human psyche, conscience, justice, and the meaning of life. The article examines the inner experiences of the character Hamlet, the contradictions in his thinking, and the struggle between good and evil in the work based on an analytical approach. It also covers Shakespeare's contribution to the art of dramaturgy and the relevance of the work "Hamlet" for today. As a result of the study, it is scientifically and artistically substantiated that the character "Hamlet" has become an eternal symbol of human thought.

Keywords: *Shakespeare, Hamlet, tragedy, human psyche, justice, conscience, philosophical thought.*

Jahon adabiyoti tarixida Uilyam Shekspir nomi o'chmas iz qoldirgan. U inson tabiatini, uning ruhiy dunyosi va ichki ziddiyatlarini nihoyatda chuqur tahlil qilgan buyuk dramaturgdir. Shekspirning "Gamlet" asari esa nafaqat ingliz adabiyotining, balki butun jahon san'atining eng yuksak cho'qqilaridan biri hisoblanadi. Ushbu tragediyada muallif inson tafakkuri, vijdoni, adolat va hayot ma'nosi haqidagi eng murakkab falsafiy masalalarni ko'taradi. Gamlet" — Uilyam Shekspir tomonidan yozilgan eng mashhur tragediyalardan biri bo'lib, u inson ruhiyati, adolat izlash, xiyonat va vijdon azobi kabi abadiy mavzularni qamrab oladi.

Asarda Daniya shahzodasi Gamlet otasining sirli o'limidan keyin, onasi Gertrudaning amakisi Klavdiyga turmushga chiqishi bilan chuqur ruhiy iztirobga tushadi. Keyinchalik otasining ruhi unga paydo bo'lib, Klavdiy uni zaharlab o'ldirganini aytadi. Shundan so'ng Gamlet adolatni tiklash va otasining qasosini olish uchun kurashga kirishadi. Ammo Gamlet bu yo'lda nafaqat tashqi dushmanlar bilan, balki o'z vijdoni va shubhalari bilan ham kurashadi. U hayot va o'lim, yaxshilik va yomonlik, adolat va xiyonat haqida chuqur o'yga to'ladi.

“Gamlet” tragediyasi voqealari Daniya qirolligida kechadi. Qirolning sirli tarzda o'ldirilishi, uning o'rniga amakisi Klavdiyning taxtga chiqishi va Gamletning onasi Gertruda bilan turmush qurishi asarda markaziy voqeani tashkil etadi. Qirol ruhi o'g'liga ko'rinib, o'z qotilidan qasos olishni buyuradi. Shu ondan boshlab Gamlet ruhiy iztirob, shubha va o'z-o'zi bilan kurash yo'liga kiradi. U adolatni tiklashni istasa-da, har bir qadami oldidan o'ylaydi, tahlil qiladi va vijdoni bilan kurashadi. Gamletning mashhur “Bo'lish yoki bo'lmaslik — masala shunda” degan monologi insoniyat tarixidagi eng chuqur falsafiy so'roqlardan biridir. Bu so'zlar orqali u hayot va o'lim, insonorzulari va hayot haqiqatlari o'rtasidagi ziddiyatni ifodalaydi.

“Gamlet” tragediyasi orqali Shekspir insoniyat tafakkurini yangi bosqichga olib chiqdi. Bu asar nafaqat dramatik voqealar, balki falsafiy mushohadalarga boy bo'lgani uchun ham o'chmas qadriyatga ega. Shekspirning til boyligi, obraz yaratish mahorati va dramatik konfliktni ifodalashdagi yuksak san'ati “Gamlet”ni jahon adabiyotining eng buyuk durdonalaridan biriga aylantirdi.

Xulosa: Uilyam Shekspirning “Gamlet” asari bugungi kunda ham o'z dolzarbligini yo'qotmagan. Chunki unda insonning vijdoni, adolatga intilishi, ichki iztiroblari va hayot ma'nosini izlash holatlari abadiy mavzulardir. Gamletning ichki kurashi — bu har bir davr, har bir inson uchun dolzarb bo'lgan ma'naviy kurashdir. Shu sababli “Gamlet” asari Shekspir dahosining eng yorqin namunasi, insoniyat tafakkurining abadiy oynasidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Shekspir, U. "Gamlet, Daniya shahzodasi tragediyasi." – Toshkent: G'afur G'ulom nomidagi Adabiyot va san'at nashriyoti, 1984.
2. Qosimov, N. "Jahon adabiyoti tarixi." – Toshkent: O'zbekiston Milliy universiteti
3. Rasulov, A. "Shekspir dramaturgiyasida inson ruhiyati masalasi." // Filologiya masalalari, 2021, №3, 45–52-betlar.
4. Karimov, H. "Uilyam Shekspir ijodi va uning jahon madaniyatidagi o'rni." – Toshkent: Fan, 2017.